

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова Приймальної комісії
Президент Національного університету
«Києво-Могилянська академія»

Сергій КВІВ

« 15 » травня 2022 р.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

**для здобуття ступеня магістра за спеціальністю
072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»;
освітньо-наукова програма: «Фінанси, банківська справа та страхування»)**

Схвалено
Вченою радою
факультету економічних наук
(протокол № 2 від 11 травня 2022 р.)

КИЇВ – 2022

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Фахове вступне випробування за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» передбачено Правилами прийому до Національного університету «Кієво-Могилянська академія» у 2022 р. для тих абітурієнтів, які вступають на навчання для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Фахове вступне випробування за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» має за мету з'ясування рівня професійних компетенцій, теоретичних знань і практичних навичок абітурієнтів, перевірку базового рівня знань з основних фінансових дисциплін: «Фінанси», «Гроші та кредит», «Бюджетна система», «Податкова система», «Страхування», «Фінансовий аналіз», «Банківські операції»; визначення їхньої готовності до засвоєння відповідної освітньо-наукової програми магістерського рівня.

Фахове вступне випробування за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» проводиться **дистанційно в режимі онлайн на платформі Microsoft Teams у вигляді тестів множинного вибору.**

Кількість тестових завдань – 25.

В усіх тестових завданнях вірна відповідь оцінюється на 8 балів.

Зразок тестових завдань з фахових дисциплін:

1. Зменшення будь-якого виду дебіторської заборгованості на підприємстві призводить до:
  - а) грошового припливу з інвестиційної діяльності;
  - б) грошового відпливу з операційної діяльності;
  - в) грошового припливу з фінансової діяльності;
  - г) грошового припливу з операційної діяльності.
2. Який фактор впливає на суму валового прибутку:
  - а) фінансові витрати;
  - б) витрати на збут;
  - в) собівартість реалізованої продукції;
  - г) адміністративні витрати.

II. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. Грошові системи: поняття, складові, сучасні тренди.
2. Валюта, валютні системи, валютний ринок, валютне регулювання.
3. Девальвація та ревальвація національної грошової одиниці.
4. Поняття інфляції, види та форми інфляції, антиінфляційні заходи.
5. Характеристика кредитних послуг від фінансово-кредитних посередників: банківських та небанківських.
6. Ризики банківської діяльності та їх характеристика.
7. Міжнародний кредитний ринок. Види та форми міжнародної кредитної співпраці.
8. Центральні банки, цілі та напрями їх діяльності.
9. Класифікація кредитів. Характеристика кредитів фінансово-кредитних установ.
10. Класифікація кредитів. Характеристика міжгосподарських кредитів
11. Класифікація кредитів. Характеристика міжнародного кредиту
12. Класифікація кредитів. Характеристика та особливості державного кредиту.

13. Класифікація фінансово-кредитних посередників. Ломбарди
14. Класифікація фінансово-кредитних посередників. Послуга кредитної кооперації. Посередник кредитної кооперації.
15. Поняття, види та характеристика лізингових послуг.
16. Поняття та характеристика послуги факторинг.
17. Міжнародний кредитний ринок. Види та форми міжнародної кредитної діяльності.
18. Кредитування з боку міжнародних фінансових організацій.
19. Міжнародні боргові цінні папери.
20. Поняття бюджетної системи та бюджетного устрою України
21. Структура бюджетної системи України
22. Сутність та значення бюджетної класифікації
23. Сутність та класифікація доходів бюджету і їх роль в економічному зростанні
24. Міжбюджетні відносини
25. Поняття і класифікація державних видатків, особливості відносин у галузі видатків
26. Роль розпорядників бюджетних коштів у процесі кошторисно-бюджетного фінансування
27. Централізовані державні фонди
28. Дефіцит державного бюджету
29. Поняття, функції та форми державного кредиту
30. Поняття, функції та класифікація державного боргу
31. Класифікація державного боргу
32. Система управління та обслуговування державного боргу
33. Поняття, роль, учасники бюджетного процесу
34. Складання, розгляд та прийняття державного бюджету України та місцевих бюджетів
35. Організація виконання державного і місцевих бюджетів
36. Сутність, ознаки та необхідність податків
37. Елементи податків
38. Суспільні блага як передумови виникнення податків
39. Класифікація податків
40. Поняття та принципи податкової системи
41. Податок на прибуток
42. Податок на доходи фізичних осіб
43. Єдиний податок
44. Податок на додану вартість
45. Акцизний податок
46. Мито
47. Місцеві податки та збори
48. Сутність фінансів як економічної категорії. Функції та призначення фінансів.
49. Фінансова система держави та її структура. Сфери та ланки фінансової системи.
50. Сутність, завдання і принципи фінансової політики. Типи та напрями фінансової політики.
51. Фінансова безпека держави та її індикатори.
52. Фінансовий механізм, його основні складові. Фінансові методи, важелі, інструменти.
53. Основи організації фінансового ринку та його класифікація. Інститути, що діють на фінансовому ринку. Характеристика основних операцій на фінансовому ринку.
54. Ринок цінних паперів. Види цінних паперів та особливості їх оцінювання. Модель оцінки капітальних активів. Ринкова вартість портфеля фінансових активів.
55. Страховий ринок. Сутність страхування та його функції. Інститути, що функціонують на страховому ринку.
56. Сутність і основні принципи організації фінансів підприємницьких структур. Фінансові ресурси підприємства, їх формування і використання. Основні та оборотні засоби підприємств. Майно підприємства та його вартість.

57. Сутність міжнародних фінансів. Міжнародні фінансові інститути, їх загальна характеристика. Інструменти міжнародного фінансового ринку.
58. Сутність і значення фінансового аналізу. Його основні цілі, задачі, принципи.
59. Характеристика форм фінансової звітності.
60. Аналіз динаміки складу і структури майна підприємства.
61. Характеристика основних складових власного і залученого капіталу: основні відмінності між ними.
62. Аналіз використання капіталу підприємства.
63. Аналіз основних показників ліквідності підприємства та їх характеристика.
64. Аналіз фінансової стійкості підприємства.
65. Оцінка операційного левериджу.
66. Основні показники оцінки рентабельності, їх характеристика.
67. Оцінка фінансового левериджу.
68. Факторний аналіз рівня рентабельності
69. Якісний і кількісний рівень оцінки ділової активності підприємства.
70. Сутність непрямого методу аналізу руху грошових коштів, послідовність його здійснення.
71. Оцінка ризиків та визначення можливості їх страхування
72. Визначення збитку і страхового відшкодування в майновому страхуванні.
73. Франшиза в страхуванні та її види.
74. Основи фінансової діяльності страховика
75. Державне регулювання та нагляд за страховою діяльністю в Україні
76. Суть і функції банків у ринковій економіці.
77. Види банків.
78. Організаційна структура та управління банком.
79. Банківські ресурси, їх види та класифікація.
80. Структура та функції власного капіталу банку.
81. Регулювання нормативів капіталу банківських установ.
82. Поняття залучених банківських ресурсів.
83. Характеристика депозитних операцій комерційних банків.
84. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб.
85. Види, порядок надання та погашення кредитів рефінансування.
86. Основні види платіжних карток.
87. Кредитний ризик та методи управління ним.
88. Поняття фінансової стійкості банку та фактори, що її визначають.
89. Ліквідність банку як основа забезпечення його фінансової стійкості
90. Обов'язкове резервування як метод підтримання фінансової стійкості банків.

III. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

1. Базилінська О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика. – К.: Центр навчальної літератури, 2008. – 328 с.
2. Борисенко В.Д., Кісетов Ю.В., Тубальцев А.М. Збірник задач зі страхування: навч. посіб. – Миколаїв: НУК, 2008. – 280 с.
3. Буй Т.Г. Податкова система: навч.-метод. посіб.-К.: НаУКМА, 2012.-74 с.
4. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI.
5. Глушенко С.В. Гроші. Кредит. Кредитний ринок.: навч.посіб – К.: НаУКМА. –2015. – 204 с., URL: <http://www.ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/9082>
6. Глушенко С. В. Монетарна політика: теоретико-методологічні аспекти : навч.посібник. для студ. вищ. навч. закл. – К. : НаУКМА, 2017. – 64 с. URL: <http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/12413>

7. Глушенко С.В. Кредитний ринок: інститути та інструменти: навч. посіб. – К.: Вид-дім «Києво-Могилянська академія», 2010. – 153 с.
8. Гроші та кредит / За ред .Савлука М.І. К., 2001. URL: <https://docs.google.com/viewer?a=v&pid=sites&srcid=dnRjLnZuLnVhfGd1ZGltYXxneDoyNGVkJjcxZTNkODNlOThk>
9. Банківські операції [Текст]: Підручник / За ред. д.е.н., проф. О.В.Дзюблюка. – [2-ге вид. випр. і доповн.]. – Тернопіль: Вид-во ТНЕУ «Економічна думка», 2013. – с.864 URL: http://dspace.wunu.edu.ua/jspui/bitstream/316497/3607/1/Підручник_Банківські_операції.PDF
10. Коваленко Д. І. Гроші та кредит: теорія і практика: Навч. посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 344 с.- http://shron.chtyvo.org.ua/Kovalenko_Dmytro/Hroshi_ta_kredyt_teoria_i_praktyka.pdf
11. Центральний банк та грошово-кредитна політика: Підручник / Кол. авт.: А. М. Мороз, М. Ф. Пуховкіна, М. І. Савлук та ін. — К.: КНЕУ, 2005. — 556 с. URL: <http://banking.uabs.sumdu.edu.ua/images/department/banking/elektro/80.pdf>
12. Козюк В.В. Сучасні центральні банки: середовище функціонування та монетарні рішення. – Тернопіль: Астон, 2001. – 300 с.
13. Національний банк України. URL: <https://www.bank.gov.ua/>
14. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 №2464-VI: URL: <https://tax.gov.ua/data/normativ/000/001/63472/2464.docx>
15. Закон України Про цінні папери та фондовий ринок: URL: <https://www.nssmc.gov.ua/documents/zakon-ukrani-pro-tsnn-papery-ta-fondoviy-rinok/>
16. Лук'яненко І. Бюджетно-податкова політика України: нові виклики : монографія / І. Лук'яненко, М. Сидорович. – К. : НаУКМА, 2014. – 229 с.
17. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність. – К.: Центр учбової літератури, 2009 - с. 130
18. Мишкін Фредерік С. Економіка грошей, банківської справи і фінансових ринків. - К., 1998. – 208 с.
19. Опарін В.М. Фінанси Загальна теорія: навч. посіб. / В.М. Опарін — 2-ге вид., доп. і перероб. - К.: КНЕУ, 2002. — 240 с.
20. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI.
21. Прімерова О.К. Фінанси: навчально-методичний посібник. – Київ: НаУКМА, 2012 – 76 с.
22. Романенко О.Р. Фінанси: [підручник. 4-е вид]. / О.Р. Романенко – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 312 с.
23. Сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/>
24. Сорока Р.С. Бюджетна система. — Л., 2011. — 236 с.
25. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посіб.– КНЕУ, 2003. – 554с
26. Чала Н.Д. Бюджетна система. — К.: Знання, 2010. — 223 с.
27. Шевчук І. Л. Бюджетна система / І. Л. Шевчук, В. О. Черепанова, Т. О. Ставерська. - Харків, 2015. - 282 с.
28. Шелудько В.М. Фінансовий ринок: підручник. – 2-ге вид. – К.: Знання, 2008. – 535 с.

IV. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Результати фахового вступного випробування за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» оцінюються за 200-бальною шкалою. Кожна правильна відповідь на тестове завдання оцінюється - 8 балів.

Максимальну кількість – 200 балів – студент студент отримує за правильну відповідь на всі 25 тестових завдань.

0 балів студент отримує в тому разі, якщо на жодне питання тестового завдання не дана правильна відповідь.

Абітурієнт вважається таким, що склав фахове ступне випробування за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», якщо оцінка за завершену роботу становить 100-200 балів.

У випадку, якщо екзаменаційна оцінка становить 0-99 балів, абітурієнт вибуває з конкурсного відбору на спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

V. АЛГОРИТМ ПРОВЕДЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО ВИПРОБУВАННЯ

5.1. Вступне випробування проводиться дистанційно з паралельною онлайн-присутністю вступника під час проходження іспиту на платформі **Microsoft Teams** з обов'язково увімкненою камерою.

Початок вступного випробування визначається розкладом вступних випробувань. Вступник повинен зайти на платформу та пройти процедуру ідентифікації (приблизно за 30 хвилин до початку).

У разі початку повітряної тривоги вступник має терміново повідомити членів комісії в чаті MS Teams групи. Іспит для цього вступника буде скасовано, а у вступника з'являється можливість скласти іспит у резервний час згідно з графіком.

5.2. Для реєстрації вступника на вступний іспит буде використана поштова скринька, яку вступник зазначив у своєму електронному кабінеті вступника.

5.3. Вступник отримує запрошення на пошту, вказану при реєстрації в електронному кабінеті вступника. Адміністрація НаУКМА не несе відповідальності за помилку в адресі електронної скриньки вступника, яка використовується для авторизації.

5.4. Приймальна комісія додає вступників до екзаменаційних груп відповідно до поданих заяв.

5.5. У день проведення випробування вступник долучається до відеоконференції під власним прізвищем, ім'ям та іменем по батькові повністю з обов'язково увімкненою камерою.

5.6. Вступник проходить ідентифікацію через представлення документу, який офіційно підтверджує особу вступника.

5.7. Вступник проходить вступне випробування з постійно увімкненою камерою. У разі, якщо камера буде вимкнена, екзаменаційна комісія не буде брати до розгляду результати вступного випробування.

5.8. При виникненні питання вступник може поставити його через чат зустрічі або вголос, «піднявши руку».

5.9. Мікрофони під час проходження тестування будуть вимкнені та за потреби вмикатимуться членами комісії.

5.10. Під час проведення ідентифікації вступників та тестування буде відбуватись запис.

5.11. Результати вступного іспиту Приймальна комісія оприлюднює протягом доби після завершення іспиту на сайті Приймальної комісії.

Затверджено на засіданні кафедри фінансів: *протокол №3 від 11 травня 2022 року.*

Голова фахової атестаційної комісії

І.Г. Лук'яненко